

BATERALABS-EN UROLA GARAIA ESKUALDEKO 2. SAIOAREN AKTA

Data: 2026ko irailaren 17a (osteguna)

Lekua: Antioko Interpretazio Zentroa, Zumarraga, Gipuzkoa

1. Ekitaldiaren helburua

Ekitaldiaren helburua **Urola Garaiko** herritarren partaidetza-laborategiari jarraipena ematea izan zen. Laborategi horren xedea da klima-aldaketaren aurrean eskualdearen errealitatera egokitutako irtenbideak sortzea, herritarren parte-hartzearen bitartez. Bigarren saio honen helburu nagusia aurreko saioan identifikatutako erronkak eta problematikak lantzea izan zen, hautemandako erronkei erantzuteko proposamen zehatzak elkarlanean garatuz.

Saioak aukera eman zuen **parte-hartzaileek lehenetsitako jarduera-eremuetan sakontzeko**, irtenbide posibleak definitzeko, inplikaturako eragileak identifikatzeko eta etorkizunean gauzatzeko lehen jarduera-ildoak ezartzeko. Horretan guztian udal eta eskualde mailako erakundeetako ordezkariak, auzo-elkarteak, sektore-elkarteak eta klima-aldaketaren aurrean eskualde jasangarriago eta erresilienteago bat eraikitzen lagundu nahi duten herritarrek parte hartu zuten.

2. Ekitaldiaren garapena

2.1 Blokeen garapena

Jarraian, ekitaldiaren blokeak, esku hartzeko benetako denborak eta arduradunak zehazten dira:

1. Ongi etorri instituzionala (5 min)

- **Arduraduna:** Xabier Esteban, Naturklimako zuzendaria.
- **Deskribapena:** Gipuzkoako Foru Aldundiko Iraunkortasun Sailaren eta Naturklimaren izenean, Xabierrek ongietorri-hitzak eskaini zituen. Bertan, eskerrak eman zitzaizkien parte-hartzaileei BateraLabs prozesuan parte hartzen jarraitzeagatik. Era berean, lehen saioan egindako lana nabarmendu zen, baita bigarren jardunaldi

honen garrantzia ere, Urola Garaian identifikatutako klima-erronkei erantzuteko proposamenak elkarlanean garatzeko.

2. Lehenengo saioan identifikatutako erronken itzulketa (5 min)

- **Arduraduna:** Dorleta Orúe-Echevarría, Naturklima Behatokiaren koordinatzailea.
- **Deskribapena:** Lehen saioan identifikatutako erronkak eta planteamenduak aurkeztu ziren, eskualdean jarritako postontziaren eta bateralabs.eus webgunearen bidez jasotako ekarpenetan oinarrituta. Era berean, erronkak gai-ardatzen arabera aurkeztu ziren, eta kolektiboki identifikatutako problematikak modu bisualean erakusten zituzten mapak aurkeztu ziren.

3. Parte-hartze prozesuaren aurkezpena (5 min)

- **Arduraduna:** Luzia Salamanca, Osoigoko proiektuen arduraduna.
- **Deskribapena:** Saioaren dinamika zehatz-mehatz azaldu zen: saioan landu beharreko erronkak eta planteamenduak lehenesteko erabilitako irizpideak eta parte-hartze dinamikak aurkeztu ziren, hala nola proposamenak lehenesteko eta elkarrekin sortzeko lana.

4. Parte-hartze dinamika (40 min)

Saioa jardunaldian landuko ziren erronkak eta planteamenduak hautatzeko prozesuaren azalpenarekin hasi zen. Lehenengo saioan jasotako ekarpen kopuru handia zela eta, aurretik antzeko proposamenak araztu eta taldekatu ziren, bikoiztasunak ezabatuz eta gaika antolatuz.

Ondoren, proposamenak hiru irizpideren arabera aztertu ziren: irizpide teknikoa, Gipuzkoako Foru Aldundiaren eskumenekin bat zetozeala baloratzeko; irizpide politikoa, Jasangarritasun Departamentuaren ildo estrategikoekin lerrokatuta zeudela balioztatzeko; eta irizpide ekonomikoa, aurreikusitako aurrekontuarekin eskualde guztietan proposamenak garatzeko aukera kontuan hartuta.

Ondorioz lortutako erronkak eta planteamenduak parte-hartzaileei aurkeztu zitzaizkien, eta haiek kolektiboki lehenetsi zituzten, saioan landu beharreko ardatz tematiko bakoitzeko erronka bat hautatzeko.

Ostean, parte-hartzaileak gai-ardatzetan antolatutako lan-mahaietan banatu ziren, eta, lan-fitxen laguntzaz egindako ko-sorkuntza dinamika baten bidez, hautatutako erronketan sakondu eta horiei erantzuteko proposamen zehatzak garatu zituzten. Kasu honetan, lau lan-mahaitan banatu ziren, eta, beraz, lau proposamen garatu ziren.

Azkenik, landutako proposamenak partekatu egin ziren eta lehentasun-ariketa bat egin zen, parte-hartzaileen ustez garrantzitsuenak edo premiazkoenak zirenak identifikatzeko. Azpimarratu zen leheneste horrek ez zuela izaera loteslerik eta ez zekarrela garatuko diren proiektuen behin betiko hautaketa. Dena den, Gipuzkoako Foru Aldundiarentzat balorazio-elementu gehigarri bat da, ondoren egingo diren azterketa teknikoarekin eta bideragarritasun-azterketarekin batera. Saioan sortutako proposamen guztiak prozesuaren azken portafolioan jasoko dira.

Jarraian, lan-mahaietan landutako proposamenak jasotzen dira, azken lehentasun-ordenaren arabera. Kasu honetan, lehenengo bi proposamenek puntuazio bera lortu zuten.

1. Babesleku klimatikoak

Mahaiaren informazioa:

- **Mahaiaren gai-ardatza:** Babesleku klimatikoak
- **Landutako erronka:** Babesleku klimatikoak

Proposamenaren garapena:

- **Arazo zehatza:** Muturreko tenperaturak iristean, ez dago egoteko azpiegitura egokirik.
- **Proposatutako irtenbidea:** Eskualdean eginda dagoen lanketa oinarri hartzea (eragile desberdinekin egindakoa). Bertan, eskualdeko babesleku klimatikoek bete behar dituzten irizpideak zehaztuta daude. Lan hori oinarri hartuta, irizpide horietako batzuei erantzun erreal bat ematea eta herri bakoitzean kanpoko eta barruko babesleku pilotuak sortzea.
- **Kokapena:** Eskualdeko herri bakoitzean, kanpoko pare bat eta barruko pare bat.
- **Onuradunak:** Herritar guztiak, baina bereziki haurrak, zaurgarritasun-egoeran dauden pertsonak eta adinekoak.
- **Inplikaturako eragileak:** Administrazio publikoak, herritarrak, enpresak, elkarteak eta hezkuntza-zentroak, elkarlanean.
- **Hurrengo urratsak:** Eskualdean eginda dagoen lana oinarri gisa hartzea eta huraosatzen laguntzea.

2. Energia berriztagarrien ereduak sustatu eta egonkortzea

Mahaiaren informazioa:

- **Mahaiaren gai-ardatza:** Energia
- **Landutako erronka:** Energia berriztagarria

Proposamenaren garapena:

- **Arazo zehatza:** Ez da batere erraza kooperatibetara hurbiltzea, merkatari, elkarte zein herritar gisa. Kostuari garrantzi handia ematen zaio, eta jendea erakartzea oso zaila da.
- **Proposatutako irtenbidea:** Ereduaren arabera, komunitatean sartzea hobari bidez sustatzea (hainbat mota daude, eta eskualdean bi daude). Horrez gain, sentsibilizazio-eta informazio-lana elkarrekin egitea. Adibidez, energia-bulego bat martxan jartzea. Helburu gisa hitzartuta dago.
- **Kokapena:** Eskualdean dagoeneko dauden bi energia-komunitate motetan.
- **Onuradunak:** Herritar guztiak, komunitateetako kideak eta ETEak.
- **Inplikaturako eragileak:** Enpresak, herritarrek, administrazioak, elkarteak eta hezkuntza-zentroak.
- **Hurrengo urratsak:** Oinarri batzuk zehaztea: baldintza ekonomikoak, juridikoak eta sozialak.

3. Basoen mantentze-lanak

Mahaiaren informazioa:

- **Mahaiaren gai-ardatza:** Lehen sektorea
- **Landutako erronka:** Baso-garbiketa

Proposamenaren garapena:

- **Arazo zehatza:** Basoek ez dute garbiketa soila behar; mendiak ez dira zakarrez beteta egon behar, baizik eta behar bezala mantenduta.
- **Proposatutako irtenbidea:** Egungo katastroa eguneratzea (mapaketa) eta partzelen jabeei mantentze-egoeraren berri ematea. Mantentze-lanak egiteko dirulaguntzak eskaintzea edo mantentze-lanak betebehar bihurtzea, eta isun-plana garatzea.
- **Kokapena:** Urola Garaia eskualdea. Lehentasuna: haizeak gehien jotzen duten eremuak.
- **Onuradunak:** Herritar guztiak, prebentzio-neurria delako.
- **Inplikaturako eragileak:** Diputazioa, udalak eta lur-jabeak.
- **Hurrengo urratsak:** Inbentarioa egitea, egungo egoera ezagutzeko.

4. Garraio publikoa: Zumarraga-Bergara-Bilbo-Aretxabaleta **konexioak hobetzea**

Mahaiaren informazioa:

- **Ardatz tematikoa:** Mugikortasuna
- **Erronka:** Garraio publikoa

Proposamenaren garapena:

- **Arazo zehatza:** Hainbat lekutara garraio publikoan iristeko zailtasuna eta, beraz, autoa erabili behar izatea.
- **Proposatutako irtenbidea:** Zumarraga-Bergara-Bilbo-Aretxabaleta konexioak hobetzea, Bilbora eta Gasteizera iristeko. Azterketa egin ondoren, Foru Aldundiari proposamen bat aurkeztea.
- **Kokapena:** Zumarragako intermodalean.
- **Onuradunak:** Batez ere ikasleak eta langileak.
- **Inplikaturako eragileak:** Gipuzkoako Foru Aldundia, mankomunitatea, enpresak eta hezkuntza-zentroak.

